

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII - SZKOŁA PODSTAWOWA

I. W EDUKACJI GEOGRAFICZNEJ OCENIE PODLEGAJĄ NASTĘPUJĄCE KOMPETENCJE KLUCZOWE:

- Czytanie map różnej treści.
- Umiejętność posługiwania się przyrządami oraz modelami geograficznymi.
- Umiejętność odczytywania i wykorzystywania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej.
- Umiejętność dokonywania obliczeń stosowanych w geografii.
- Umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną.
- Wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych, geograficznych, społecznych i gospodarczych.
- Orientacja w przestrzeni geograficznej.

1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności na lekcjach geografii:

- odpowiedzi ustne (obejmujące maksymalnie 3 tematy);
- krótkie sprawdziany wiedzy- kartkówki (zapowiedziana lub nie forma odpowiedzi max z 3 ostatnich tematów lub z wcześniej ustalonego z uczniami zakresu materiału, trwająca do 15 minut);
- sprawdziany (zapowiedziana forma odpowiedzi pisemnej, obejmująca ustalony z uczniami większy zakres materiału, ale mniejszy niż dział);
- prace klasowe, testy sprawdzające z większej partii materiału, np. działu, zapowiedziane i zapisane w dzienniku co najmniej tydzień przed terminem;
- prace domowe wykonane samodzielnie w domu lub ich brak (zad. dom. w zeszycie lub w ćwiczeniach, przy czym nie każda praca domowa otrzyma ocenę);
- aktywność na lekcji lub jej brak;
- inne formy aktywności, np. wykonanie pracy dodatkowej zaproponowanej przez ucznia lub wskazanej przez nauczyciela (pomoce dydaktyczne, projekty, prezentacje multimedialne, udział w konkursach, przygotowanie materiału do nowej lekcji, zorganizowanie wystawy, konkursu), wynikające z zainteresowań ucznia, wiążące się z programem, jak i wykraczające poza program.

2. Ocenianie bieżące wiedzy i umiejętności dokonywane jest systematycznie w różnych formach, w warunkach zapewniających obiektywność oceny.

- W ocenianiu stosuje się ocenę za:
 - aktywność, zadanie domowe, odpowiedź ustna, ćwiczenia, kartkówki;
 - prezentacja multimedialna, projekt edukacyjny, konkursy szkolne, sprawdziany;
 - praca klasowa, konkursy pozaszkolne oraz diagnozy wewnątrzszkolne (na prośbę ucznia)
 - Uczeń ma prawo 1 raz w każdym semestrze (wyjątek: kl.7-2 razy) zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez konsekwencji (z wyjątkiem zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów lub kartkówek).
 - Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy:
 - brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń, pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji;
 - uczeń ma obowiązek zgłosić nieprzygotowanie nauczycielowi na początku lekcji;
 - brak zgłoszenia nieprzygotowania i wychwycenie ucznia na nieprzygotowaniu skutkuje oceną niedostateczną;
- dłuższa nieobecność (powyżej 1 tygodnia) lub zwolnienie lekarskie daje uczniowi więcej czasu do nadrobienia zaległości.

3. Kryteria ocen z prac pisemnych:

- Z prac pisemnych oceny są wystawiane w stopniach wg zapisów zamieszczonych w Statucie szkoły i Szkolnych Zasadach Oceniania WSO.
- Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki są obowiązkowe. Uczeń, który był nieobecny na pracy pisemnej jest zobowiązany do napisania jej na lekcji następnej (w przypadku dłuższej- powyżej 1 tygodnia nieobecności, nauczyciel wspólnie z uczniem ustala termin napisania pracy).
- Kartkówki nie muszą być zapowiedziane.
- W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy na jakiejkolwiek formie pisemnej, nauczyciel odbiera uczniowi pracę i stawia ocenę niedostateczną. Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, itp.
- Prace klasowe oraz niektóre kartkówki są archiwizowane: do wglądu dla uczniów w czasie lekcji, zaś dla rodziców- w czasie wywiadówek bądź konsultacji z rodzicami.

4. Kryteria ocen odpowiedzi ustnych:

Ocenie podlegają:

- poziom merytoryczny (umiejętność doboru i zakres treści, wyjaśnianie zjawisk i procesów, poprawne stosowanie terminów);

- poprawność stylistyczna, kultura wypowiedzi;
- przy pracach pisemnych bierze się pod uwagę: dobór i zakres treści, samodzielność wykonanej pracy, dokładność rysunków, wykresów, map i konstrukcję pracy.

5. Kryteria ocen prac wykonanych w domu (prezentacja, referat, ćwiczenia) bierze się pod uwagę:

- zrozumienie tematu, stopień zaangażowania i możliwości ucznia;
- wartość merytoryczną treści;
- konstrukcję pracy i jej szatę graficzną;
- dokładność i estetykę wykonania i wykorzystanie różnych źródeł informacji; oryginalność i pomysłowość, samodzielność
- sposób prezentacji (selekcję materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, dostrzeganie związków przyczynowo skutkowych. Krótkie zadania, ćwiczenia są oceniane plusami, które później będą przeliczane na oceny, aktywność; za dłuższe zadania nauczyciel wystawia ocenę.

6. Ocena bieżącej aktywności ucznia podczas lekcji:

- aktywność ucznia podczas lekcji podlega bieżącemu ocenianiu (uczeń otrzymuje plusy za trzy poprawne odpowiedzi w następstwie otrzymuje ocenę bardzo dobrą z kolei za trzy błędne odpowiedzi bądź brak odpowiedzi otrzymuje minusy co w konsekwencji daje ocenę niedostateczną)

„+” otrzymuje uczeń, który:

- aktywnie uczestniczy w lekcji, często się zgłasza i udziela poprawnych odpowiedzi;
- aktywnie pracuje w grupie;
- wykona z własnej inicjatywy lub na prośbę nauczyciela dodatkową pracę

„-” otrzymuje uczeń, który:

- zapytany w czasie lekcji, kilkakrotnie nie potrafi udzielić odpowiedzi;
- nie wykonuje poleceń n-la;
- nie posiada materiałów niezbędnych do pracy na lekcji;
- Szczególna aktywność ucznia podczas lekcji może zostać nagrodzona przez nauczyciela odpowiednią pozytywną oceną.

7. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym, wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią bądź

orzeczeniem poradni psychologiczno pedagogicznej, nauczyciel stosuje dostosowanie wymagań.

Możliwe formy dostosowania wymagań:

- indywidualne dostosowanie czasu przeznaczonego na pracę pisemną lub odpowiedź ustną;
- dostosowanie form sprawdzania osiągnięć ucznia zgodnie z zaleceniami poradni;
- uwzględnianie przez nauczyciela typowych błędów, wynikających z dysfunkcji ucznia;
- głośne odczytywanie poleceń oraz dodatkowe wyjaśnianie;
- dostosowanie wielkości czcionki w wydruku treści zadań;
- obniżenie wymaganego progu punktowego w pracach pisemnych o 10 %.

8. W stosunku do wszystkich uczniów dysfunkcyjnych zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

9. Zasady poprawy ocen oraz wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

- Nauczyciel stwarza uczniowi szanse nadrobienia braków w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- Uczeń może poprawić jeden raz każdą uzyskaną ocenę w terminie i formie określonej przez nauczyciela (w ciągu tygodnia od otrzymania oceny, a w przypadku prac klasowych w ciągu 2 tygodni). Niestawienie się w wyznaczonym terminie skutkuje rezygnacją z poprawy oceny. W przypadku przystąpienia do poprawy oceny, obok oceny uzyskanej poprzednio, wpisuje się ocenę poprawioną. Przy ocenie śródrocznej/rocznej brane są pod uwagę wszystkie uzyskane oceny.
- Klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych. Ocena śródroczna wynika z ocen cząstkowych, a ocena roczna z oceny śródrocznej (średniej śródrocznej) i ocen cząstkowych w drugim półroczu.
- Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia wg następującej kolejności:
 - prace klasowe, sprawdziany
 - kartkówki
 - aktywność na lekcji
 - prace domowe.

Przy wystawianiu tych ocen nauczyciel bierze również pod uwagę:

- rozwój ucznia (jakie czyni postępy w danym czasie)
- wkład pracy w stosunku do zdolności.

- Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala się w stopniach zgodnie z zapisami w Statucie szkoły i Szkolnych Zasadach Oceniania WSO
- Ocena śródroczna/roczna jest wystawiona w oparciu o wyliczoną średnią wszystkich ocen cząstkowych. Ocena śródroczna/ roczna wystawiana jest po przeprowadzeniu analizy indywidualnych osiągnięć i postaw ucznia z uwzględnieniem roli obliczonych średnich, a stanowiących punkt wyjścia dla tej analizy. Średnia ocen ma bezpośrednie przełożenie na ocenę śródroczną/ roczną, jednak decydujący głos ma zawsze nauczyciel przedmiotu.

10. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny:

- Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana oceny rocznej tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub jest od niej wyższa.
- Szczegółowe warunki ubiegania się o ocenę roczną wyższą niż przewidywana:
 - Frekwencja na zajęciach z geografii nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby).
 - Usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach z przedmiotu.
 - Przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz prac pisemnych.
 - Uzyskanie ze wszystkich form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych.
 - Skorzystanie ze wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy ocen.
 - Ocena z półrocza była taka sama lub wyższa na jaką uczeń chce się odwołać
- W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich w/w warunków, uczeń może przystąpić do poprawy oceny.
- W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków wymienionych wyżej, wniosek ucznia zostaje odrzucony.
- Uczeń spełniający wszystkie warunki przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego.
- Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian, zgodnie z obowiązującą skalą, został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.
- Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

II. OGÓLNE KRYTERIA I WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE.

NIEDOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności potrzebnych do kontynuowania nauki. W szczególności: wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym z treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.

DOPUSZCZAJACY otrzymuje uczeń, który opanował wymagania konieczne z zakresu wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej; posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną w mowie żywej i pisanej, samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć oraz gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystać różne źródła informacji, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

DOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową w danej klasie. W szczególności: poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach, przy wypowiedzi widać nieliczne błędy, samodzielnie i w grupie rozwiązuje nieskomplikowane polecenia, potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane na lekcjach, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

DOBRY otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności zgodne z wymaganiami edukacyjnymi na tę ocenę, określonymi w podstawie programowej w danej klasie, poprawnie stosuje zdobyte kompetencje, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne; przeprowadza obserwacje i badania pod kierunkiem nauczyciela, potrafi korzystając z różnych źródeł wskazanych przez nauczyciela, gromadzić i selekcionować informacje dotyczące określonych tematów. W szczególności: pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo, dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych, wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane na lekcjach geografii, dostrzega zależności przyczynowo - skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie, w mowie żywej i pisanej posługuje się językiem poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

BARDZO DOBRY otrzymuje uczeń, którego wiadomości i umiejętności są zgodne z wymaganiami edukacyjnymi na tę ocenę, opanował zdecydowaną większość zakresu wiedzy

i umiejętności określonych podstawą programową w danej klasie, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania, wykazuje umiejętność zdobywania wiedzy z różnych źródeł informacji, potrafi zastosować zdobyte umiejętności do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

CELUJĄCY otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową w danej klasie; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe, lub który osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych.

Nauczyciele uczący geografii w klasach V –VIII

Weronika Niedbała

Andrzej Kusiak